

Forslag til finanslov 2018

(Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter)

(2. behandling)

Når jeg kigger mig rundt her i salen, så ser jeg mange forskellige ansigter og mange forskellige mennesker. Vi har hver især vores meninger og holdninger, og vi har mange gode debatter. Der er nogle ting vi er enige om, andre vi er uenige om og hvis vi var enige om alt, så virkede demokratiet ikke efter hensigten. Vi har alle forskellige holdninger og værdier.

Men nogle gange undrer det mig dog, at vi er nødt til at diskutere fakta. Fakta er efter min mening ikke til diskussion. Vi hverken kan eller skal diskutere om 2+2 giver 4 – det er et faktum, som vi alle er nødt til at acceptere. Man kan ikke manipulere med fakta.

Det er også et faktum, at vi årligt modtager et milliardstort bloktilskud fra den danske stat. Det er også et faktum, at den danske stat betaler for en række områder som for eksempel justitsområdet, helt nøjagtigt snakker vi om 32 sagsområder.

Alligevel må jeg konstatere, at der stadig er mennesker – ikke bare i samfundet, men også her i salen – der mener, at det er realistisk, at vi kan blive selvstændige lige nu og her og andre indenfor en kort tid. Der er mennesker dybt inde i koalitionspartierne, der har den opfattelse.

Det er de samme mennesker som vi hører rose Naalakkersuisut for at føre en ansvarlig økonomisk politik, og for at være på vej med god finanslov. Den finanslov vi behandler her i dag. Den finanslov som udviser et underskud på lidt over 8 millioner kroner i en periode, hvor det går godt i samfundet.

Hvordan i alverden kan I tillade jer at sige til befolkningen, at det er realistisk, at vi kan blive selvstændige i morgen, når I ikke engang kan lave en finanslov med overskud i en periode med høj vækst? Jeg har sagt det under forhandlingerne, og siger det gerne igen, det hænger simpelthen ikke sammen.

Hvis vi skulle blive selvstændige i morgen, så ville denne finanslov udvise et underskud på omkring minimum 5 milliarder kroner. Det er simpelthen for dårligt, at I på den ene side fortæller befolkningen, at selvstændigheden venter lige omkring det næste hjørne, mens I på den anden side ikke engang kan lave en finanslov med et overskud i en periode med høj vækst. I skylder befolkningen et ordentligt svar på, hvordan det kan være, at I på den ene side kan mene, at vi er klar til at blive en selvstændig nation og på den anden

side er ude af stand til at føre en ansvarlig økonomisk politik, der sikrer et solidt fundament for en selv bærende økonomi – det vil sige en økonomi, der som minimum er uafhængig af bloktilskuddet fra den danske stat.

Og I skal ikke komme at sige, at I ikke har haft chancen. Den nuværende koalition har netop fejret 1-års fødselsdag, stort tillykke med det. I har med andre ord haft et helt år til at forberede den økonomiske politik som I ønsker at føre.

Jeres udkast til Finanslovsforslag som så dagens lys tilbage i august var ikke imponerende. Jeres fremlæggelse af forslaget for Inatsisartut ved 1. behandlingen var heller ikke imponerende. I kan nok huske mine ord til åbningstalen og ikke mindst til 1. behandlingen af finansloven, jeg kan hurtigt minde jer om det, jeg sagde følgende

- Væksten er på omkring 7 procent, dejligt!
- Arbejdsløsheden falder, skønt!
- Flere end nogensinde tager en videregående uddannelse, flot!
- Fiskeriets aktører tjener gode penge, fantastisk!

Men jeg sagde også, at man ikke kan stole på øjebliksbilleder – man er nødt til at kigge ud i fremtiden.

Og perioden mellem 1. og 2. behandlingen har desværre med al ønskelig tydelighed vist, at det nuværende Naalakkersuisut og partierne bag er ude af stand til at foretage politiske prioriteringer, og der er en alvorlig risiko for, at denne manglende evne til at træffe rigtige og velovervejede beslutninger bliver særdeles dyr for hele vort samfund. Igen fristes man til at sige. Læs lige ordene igen, vi burde simpelthen agere med et større overskud, vores økonomiske situation har aldrig set bedre ud!

De offentlige finanser er ikke sådan spøge med. Hvis man ikke tænker sig godt om, kan det ende ud med tal som er svære at stå inde for. Derfor er det nødvendigt at have modet og evnen til at sige nej. Det evne og det mod er en mangelvare hos Naalakkersuisut.

Sommetider minder finansloven mig om en slikbutik. Det er måske en lidt underlig sammenligning, men der er mange fristelser, alt ser lækkert ud og man vil gerne have det hele. Men man har jo ikke råd til at købe hele slikbutikken. Man er nødt til at vælge. Nødt til at prioritere. Og sådan er det også med Finansloven. Nogen mener, at de offentlige finanser skal bruges på en bestemt trosretning. Andre gør ikke. Nogen mener, at ICC skal have flere penge. Andre vil hellere bruge pengene på turismefremmende tiltag. Nogen mener, at topskat er guds gave til folket. Andre mener, at man ikke skal straffe folk for at have brugt tid på at tage sig en uddannelse. Og sådan kunne jeg blive ved. Vi er forskellige og heldigvis for det.

Men det ændrer ikke på, at vi er nødt til at vælge og til at prioritere, og det er Naalakkersuisut bare ikke særlig gode til.

Husk på, at Finanslovsforslaget blev præsenteret med et lille overskud. Det overskud er her ved 2. behandlingen allerede blevet vendt til et underskud. Hvordan vil det hele se ud ved 3. behandlingen? Lærer Naalakkersuisut at man er nødt til at sige nej en gang imellem i løbet af den næste uges tid? Hvis ikke, så kommer underskuddet til at vokse endnu mere og det bekymrer mig noget så grusomt. Og her vil jeg igen minde om, at det rent faktisk går godt i Grønland i øjeblikket, økonomisk vækst på 7 % - arbejdsløsheden falder – flere end nogensinde tager en uddannelse – fiskeriet aktører tjener gode penge. Alligevel kan man ikke få det til at hænge sammen i Naalakkersuisut, det er underligt og betænkeligt.

Jeg må desværre meddele, at Demokraterne, Naalakkersuisut og koalitionspartierne er meget langt fra hinanden, som det ser ud nu. I skal lave markante ændringer og prioriteringer hvis det skal være muligt at indgå en bred aftale om Finanslovsforslaget for 2018 – og dette skal ske på en uge, jeg tvivler, men man har vel lov til at håbe.

I forbindelse med den seneste forhandlingsrunde hos Naalakkersuisut præsenterede vi fra Demokraterne nogle minimumskrav. Vi vil ikke have topskat, vi vil have en lavere selskabsskat, vi vil have hurtigere tempo på indtægtsgivende reformer, vi vil have ordentlige svar på, hvordan ensprisreformen skal finansieres, vi vil have en aftale om at forbedre vilkårene for pædagogerne, vi vil have et overskud på finansloven, vi vil have effektiviseringer i den offentlige sektor, vi vil have en status på finansieringen af lufthavnene, vi vil have en overordnet økonomisk plan for, hvordan vi bevæger os mod økonomisk selvåbenhed, vi vil have flere midler til Visit Greenland fremfor til ICC og så sagde vi, at der bliver lavet alt for mange analyser og redegørelser i det offentlige, som aldrig bliver brugt. Beskeden fra Naalakkersuisoq for Finanser var meget klar; han mente, at mange af vores ønsker ikke har noget med finansloven at gøre...

Så er det altså meget svært at forhandle. Vi har åbenbart også en forskellig opfattelse af finansloven. Om det er tekstanmærkninger, tal, kontoer og de er i finansloven, så er de gudhjælpelig en del af finansloven, så enkelt er det.

Vi har været til to forhandlinger pt. og én gang i sidste uge blev vi kaldt op til en lille opdatering. Vi har aldrig været indkaldt til en snak om de reformer som Naalakkersuisut planlægger, af selveste Naalakkersuisoq for Finanser, som i mine øjne er tovholder på reformerne – og hver gang jeg står her på talerstolen, får jeg besked på, "det er jo dig der har sat dem i gang og planlagt dem"

Ja, det ved jeg, men det er ikke mig der sidder der mere – og tingene ender desværre med at blive påvirket alt for meget af det nuværende Naalakkersuisut, der arbejder i et alt for langsomt tempo og med forkerte prioriteringer. Og vi ved simpelthen ikke hvor de lander og det er svært at tyde, når man ikke får en snak om dem.

De reformer der bliver fremlagt i øjeblikket er ikke rigtige reformer, da de ikke er indtægtsgivende. Når man skal vedtage reformer er det altså det gode med det onde, man kan ikke kun please samfundet. Reformen

er stadig nødvendige. Det er vigtigt for Demokraterne, at reformerne kommer til at køre videre. Vi må ikke være bange for at tage ubehagelige beslutninger – heller ikke når det kommer til at gøre ondt på nogen. Hvis man er bange for det, så er man ikke den rette til at have magten. Så enkelt er det.

En lavere selskabsskat står Demokraterne også meget alene om. De mekanismer og effekter en sænkelse vil have, kan Naalakkersuisut ikke anerkende. Det er ærgerligt. Selskabsskatten er så høj i vores land, at det gør det svært at få virksomheder til at etablere sig i landet - tænk på, hvor meget vi potentielt set går glip af. Vi er ikke konkurrencedygtige. Hvis selskabsskatten var lavere, så er vi overbeviste om, at vi havde flere virksomheder her i landet. En sænkelse af selskabsskatten kunne også være med til at hindre skattetænkning. Det må forventes, at der er virksomheder, der vælger at placere deres overskud i Danmark, da man på den måde slipper billigere i selskabsskat. Gad vide hvor mange penge vort samfund går glip af på denne måde?

Det er os ligeledes en gåde, at Naalakkersuisut mener, at det er umuligt at effektivisere i den offentlige sektor. Når et selskab kan skære 20 % af de ansatte, så kan det da også lade sig gøre i Selvstyret og i kommunerne. Og man skal ikke være bange for, at folk bliver arbejdsløse. De kommer i arbejde igen, da der er stor efterspørgsel efter hjemmehørende arbejdskraft.

Der er stadig for mange politikere her i salen, der fremkommer med beslutningsforslag og krav til Finansloven. Forslag og krav, der har det til fælles, at de skubber vort lands økonomi i den helt forkerte retning. Demokraterne håber, at Naalakkersuisut for Finans og Skatter er stærk nok til at stå imod dette pres. Vi er simpelthen nødt til at prioritere benhårdt i den nuværende økonomiske situation. Der er desværre ingen penge til leg. Heldigvis trak koalitionen deres forslag om feriefrirejser, nu mangler vi blot, at den med øget partitilskud også bliver trukket, for det er 3 mio mere i underskud til landkassen og det har vi simpelthen ikke råd til.

Vi har haft en enorm økonomisk vækst i år. Det er skræmmende at tænke på, at man ikke benytter denne periode til at tænke langsigtet. Alle penge bliver brugt på ingen tid. Der er ingen prioriteringer. Intet mod, Ingen vilje.

Og så bare lige her til sidst, vil jeg gøre kraftigt opmærksom på, at dette udkast til finanslov ikke overholder budgetlovens krav om, at der skal være balance på de offentlige finanser over en 4-årig periode.

Vil Naalakkersuisut venligst få bragt dette forhold i orden. Det nytter jo ikke noget, at vi har et Naalakkersuisut, der ikke vil overholde de love vi her i Inatsisartut har vedtaget.

Med disse bemærkninger henviser vi forslaget til endnu en behandling i Finans- og Skatteudvalget.

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE